

# De korte liv (II)

Kommentar af Klavs Serup Rasmussen,  
ansvarshavende redaktør

**I de familier, hvor et familiemedlem ryger dybt ind i de psykiatriske systemer, ved alle, at der hele tiden er nogen, der dør. Det bliver ret hurtigt en del af hverdagen.**

DET ER FULDSTÆNDIG ligesom i gyserhistorierne, hvor en ensom rejsende kommer til en fjerntliggende landsby. Ved første øjekast virker alt tilforladeligt. Røgen stiger op fra skorstenene på de små hytter og ungerne leger fnisende i mudderet på gaden. Imens ringer kirkeklokkerne og duerne flagrer hen over byens torv. Det er først når den rejsende har boet et stykke tid i landsbyen, at mistanken begynder at dæmre. Der er et eller andet i den landsby, der ikke er som andre steder. En hemmelighed alle har levet med så længe, at det blot er en trist forbandelse, der fletter sig ind i hverdagen.

Normalt er hemmeligheden totalt forudsigelig og næsten kedelig. Noget med, at ved fuldmåne skal landsbyens lækreste jomfru ofres til en drage, eller måske en meget stor abe. Og hvis det ikke sker, er landsbyen dømt til undergang og ulykke. Den slags hemmeligheder forstår alle, og der er nærmest noget galt, hvis der ikke findes den slags steder i udkanten af verdenen.

LIGE NETOP SÅDAN et sted er psykiatrien. Godt hengemt i sit eget lille hjørne lever den sit eget liv, med alle sine hemmeligheder.

Det eneste der er fuldstændig uforstå-

---

## FAKTA:

**SUNDHEDSSTYRELSEN OM PSYKISKE LIDELSER: PSYKISK SYGE LEVER CA. 15 ÅR KORTERE END RESTEN AF BEFOLKNINGEN. PSYKISK SYGE HAR CA. 20 GANGE STØRRE RISIKO FOR AT DØ VED SELVMORD END RESTEN AF BEFOLKNINGEN. PSYKISK SYGE HAR OVERDØDELIGHED AF SOMATISKE SYGDOMME BL.A. DIABETES OG HJERTEKARSYGDOMME.**

---

eligt og mærkværdigvis anderledes, er at psykiatriens hemmeligheder er lige foran øjnene på os alle - uden at de bliver set.

Hver anden dansk familie kommer i berøring med psykiatrien. Og især i de familier, hvor et familiemedlem ryger dybt ind i de psykiatriske systemer, ved alle, at der hele tiden er nogen, der dør. Det bliver ret hurtigt en del af hverdagen, og når det sker, er det som om de døde skrives i en anden bog end andre døde. Måske endda af gode grunde. Det er til tider svært ikke at se døden som en udfrielse og befrielse, når ingenting rykker ved den forbande psykose eller giftige depression. Men det er bare en måde at leve med savnet på, og absolut ikke det samme som at sige, at døden bør være en naturlig del af den psykiatriske behandling.

Der er mange prisværdige initiativer i gang for at rokke ved den fordømte hemmelighed og skabe opmærksomhed omkring det her. Landsforeningen af psykiatribrugere (LAP) er gået i gang. Og den nystartede pårørendeforening "Død i psykiatrien," har gravet i Sundhedsstyrelsens tal, for at finde ud af hvor mange det handler om. Det viser sig, at der i perioden 2003 til 2007 skete 823 uforklarlige dødsfald relateret til psykoser og depression.

Det er over 150 uforklarlige dødsfald årligt, og den indsats der gøres i forhold til det, er mildt sagt anderledes, end hvad samfundet gør for at ændre på, at 400 mennesker mister livet i trafikken hvert år. Der er slet ingen sammenligning, og i det hele taget er det som om, at alt der har med psykiatrien at gøre, ikke kan sammenlignes med noget som helst.

NOGLE GANGE TÆNKER jeg, at psykiatrien